

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

The Learning Experiences by Using Creative Art Activities to
Promote Creativity for the Second Year Student of Kindergarten.

สุปรีดา นาฬี^{1*}
Supreeda Napee^{1*}

Supreedanapee@gmail.com*

ส่งบทความ 25 กรกฎาคม 2562 แก้ไขบทความ 6 สิงหาคม 2562 ตอบรับตีพิมพ์ 24 มีนาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampla) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำนวน 36 แผน 18 สัปดาห์ 2) ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด 3) แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่า ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.17/83.87 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.6667 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 66.67
4. ความพึงพอใจนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.89 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ , ความคิดสร้างสรรค์

¹ ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) อำเภอสุทโธ-ลก จังหวัดนครราชสีมา

¹ Professional Level Teacher of Tessaba 3 (Wimooktayonwitthaya) School Su-ngai Kolok District Narathiwat Province

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop learning experiences by using a set of creative art activities to be effective according to the criteria 80/80. 2) to compare the creativity of 2nd kindergarten before and after organizing learning experiences by using a set of creative arts activities. 3) to study the effectiveness index of learning experience management by using a set of creative arts activities and 4) to study the satisfaction of 2nd kindergarten on organizing learning experiences by using creative art activities. The sample group used in the research was 31 students in kindergarten, 2/4 years, obtained by clustering random sampling. The tools used in the research were 1) 36 kindergarten learning experience plans, 18 weeks plan, 2) creative arts activity 5 sets, 3) creative evaluation forms, and 4) 10 satisfaction assessments. Used in the study, including percentage, mean and standard deviation and t-test.

The study indicated that

1. The learning experiences management by using creative art activity set, found that creative art activity set to promote creativity with efficiency (E_1 / E_2) equal to 80.17 / 83.87 according to the set criteria 80/80.

2. Creative thinking of 2nd kindergarten after organizing learning experiences by using creative art activities higher than before learning experiences with statistical significance at the level of .01

3. The effectiveness index of learning experiences by using creative art activity set, which is equal to 0.6667, which means that students were learning progress more than 66.67 percent

4. Satisfaction of 2nd kindergarten on the learning experiences by using creative art activities found that the overall average was 2.86, meaning that the satisfaction was at a high level.

Keywords : creative art activities , creativity.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นหลักการดังกล่าวระบุให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ การศึกษา ที่แท้จริงเกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติ แต่มีใช้ทุกประสบการณ์ การปฏิบัติจะทำให้คนเรา มีการศึกษาหรือเกิดความรู้ที่แท้จริง ได้เสมอไป ดังนั้นการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติจึงต้องมีการเชื่อมโยงกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง จึงกล่าวได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นการสร้างความเจริญงอกงามของคนและสังคม โดยการถ่ายทอด

ความรู้ การฝึกปฏิบัติ การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จริงใจความก้าวหน้า การสร้าง องค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม ทางสังคม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ และเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน, 2559)

เด็กปฐมวัยเป็นเด็กที่มีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา เจริญเติบโตไปพร้อมๆกันในลักษณะองค์รวมตามขั้นตอนพัฒนาการ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ในมิติที่เป็นการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย ต้องมีลักษณะช่วยขยายประสบการณ์ และความรู้ให้แก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ และมีความหมายต่อตัวเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะกล้ามเนื้อใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อเล็ก ทักษะสังคม ทักษะภาษา ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจโลกที่แวดล้อม

ตนเอง มีโอกาสและเวลาที่จะคิดสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการเตรียมเด็กให้มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะนำไปสู่ประสบการณ์อื่นๆ และเชื่อมโยงต่อเนื่องไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคมที่เด็กเกี่ยวข้องและอาศัยอยู่ สิ่งที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย อย่างหนึ่งที่สำคัญ คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะการปฏิรูปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน ครูต้องจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดและบอกความรู้ มาเป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับเด็กต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้คอยรับความรู้ ทำตามที่ครูบอกมาเป็นผู้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 เน้นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการ ทุกด้านอย่างสมดุลและ เต็มศักยภาพ โดยกำหนดหลักการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาที่ครอบคลุมเด็กทุกคน เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญได้แก่ ร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามเป็นต้น (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2555)

การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะจะส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ เพราะกระบวนการทำงานทางศิลปะหรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์นั้นเป็นกระบวนการที่จะนำผู้เรียนไปสู่พฤติกรรมการแสดงออกใน การแก้ปัญหาต่างๆ ที่มีผลมุ่งหวังไปในทางที่ดีอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ศิลปะยังเป็นกระบวนการแก้ไข ปัญหาขั้นสูงโดยใช้ความคิดจินตนาการ ทักษะ และประสบการณ์ของแต่ละคนเป็นพื้นฐานสำคัญและในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ครั้งนี้เด็กยังได้ระบายได้แสดงออก รู้สึกผ่อนคลาย ลดความขุ่นมัวในจิตใจ และรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของตนเองอยู่ภายในจิตใจได้สำนึกออกมาจากการที่ได้สร้างสรรค์กิจกรรมศิลปะ

และปฏิบัติงานร่วมกัน เพราะศิลปะเป็นเรื่องของจิตใจสามารถที่จะเสริมสร้างให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านจิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้ดี ทั้งยังช่วยในเรื่องของการแสดงออกและทางความรู้สึกนึกคิด ทำให้เกิดความคิดในทางสร้างสรรค์เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างลักษณะนิสัยของบุคคลให้ดำเนินไปในแนวทางที่ดี ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข สิ่งที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างหนึ่งที่สำคัญ คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน ครูมีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดและบอกความรู้ มาเป็นผู้แนะนำ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในส่วนของตัวเด็กเองจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ ทำตามที่ครูบอก มาเป็นผู้เรียนรู้และสามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

จากประสบการณ์จัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาของผู้ศึกษารายงานเล่มนี้ พบว่า ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จะจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง รวมทั้งการเกิดพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงคิดหาวิธีจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง จึงมีแนวคิดจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ โดยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับพัฒนาความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และเชื่อมโยงพัฒนาการของอวัยวะส่วนอื่น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาล

ปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

สมมติฐานการศึกษา

ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 5 ห้องเรียน ประกอบด้วยชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 30 คนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 30 คนชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 จำนวน 28 คนชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 จำนวน 31 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 2/5 จำนวน 31 คน รวมประชากรทั้งหมด 149 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียนให้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยให้ได้รับประสบการณ์ตรงจากการเล่น การลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้ครบทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นกิจกรรมศิลปะที่เรียบเรียงขึ้นมาเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้

เกิดความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเพื่อความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กและพัฒนาการของอวัยวะอื่นๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สีเส้นทึบ

ชุดที่ 2 ปั่นได้เหมือนจริง

ชุดที่ 3 พับกระดาษเพลินใจ

ชุดที่ 4 กระดาษสร้างสรรค์

ชุดที่ 5 ศิลปะจากของใช้ใกล้ตัว

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์ประกอบชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะและส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป

4. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดในด้านการสร้างจินตนาการใหม่ๆ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ทำให้สามารถสร้างผลงานทางศิลปะได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกันกับความคิดของคนอื่น และแตกต่างจากความคิดธรรมดา ความคิดริเริ่มอาจเกิดจากการคิดจากเดิมที่มีอยู่แล้วให้แปลกแตกต่างจากที่เคยเห็น หรือสามารถพลิกแพลงให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่เคยคาดคิด อาจเป็นการนำเอาความคิดเก่ามาปรุงแต่งผสมผสานจนเกิดเป็นของใหม่

4.2 ความคิดคล่องแคล่ว หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน สามารถที่จะคิดค้นสิ่งที่ต้องการหรือสามารถปฏิบัติได้ตรงประเด็นถูกต้องในเวลาที่กำหนด

4.3 ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทางอย่างอิสระ สามารถจัดลักษณะ ประเภท กลุ่มของคำตอบได้อย่างหลากหลาย

4.4 ความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเป็นขั้นตอน สามารถอธิบายให้เห็นภาพชัดเจน บอกรายละเอียดเกี่ยวกับงานและเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบของการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกเชิงสร้างสรรค์

5. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทุกคนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

6. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าเปรียบเทียบสัดส่วนคะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าในการเรียนรู้โดยประเมินจากคะแนนหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน หลังจากให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

7. ความพึงพอใจ หมายถึง คะแนนความรู้สึกต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งวัดจากแบบประเมินความพึงพอใจมีลักษณะเป็นแบบ Rating scale 3 ระดับ ซึ่งแสดงเป็นภาพสื่อความรู้สึก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำนวน 36 แผน 18 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความ

คิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

3. แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 0.8

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 0.8

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ดำเนินการจัดกิจกรรม ที่ไม่ใช้กิจกรรมในชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. ประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนตามแนวคิดของ Guilford จำนวน 10 ข้อ

3. นำกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่กำหนดในชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ใ้กับนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบในภาคเรียนที่ 2 สัปดาห์ 21 – 38 รวมระยะเวลา 18 สัปดาห์ โดยสอดแทรกในกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี ใช้เวลา 40 นาที (เวลา 09.20 – 10.00) รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 กิจกรรม

4. ประเมินความคิดสร้างสรรค์หลังการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยมีการบันทึกให้คะแนนเป็นรายบุคคลตามความสามารถนำผลมาวิเคราะห์

5. ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ แล้วนำแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของผลวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ค่า $\bar{X}$, $S.D.$ และร้อยละ

คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนและค่าร้อยละ	$\bar{X}$	$S.D.$	ร้อยละ
- คะแนนเฉลี่ย ระหว่างเรียนจากการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทั้ง 5 ชุด (E_1)	48.1	2.14	80.17
- คะแนนหลังเรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 (E_2)	13.42	0.72	83.87

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทั้ง 5 ชุด มีค่าเฉลี่ย 48.1 คิดเป็นร้อยละ 80.17 และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.87 แสดงว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ $80.17/83.87$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $80/80$ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	$S.D.$	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	31	8.26	0.73	35.02	30	0.00**
หลังเรียน	31	13.42	0.72			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เท่ากับ 8.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เท่ากับ 13.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ซึ่งสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

$$\begin{aligned}\text{ดัชนีประสิทธิผล} &= \frac{(\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน}-\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน})}{((\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม})-\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน})} \\ &= \frac{(416-256)}{((31 \times 16)-256)} \\ &= \frac{160}{240}\end{aligned}$$

$$\text{ค่าดัชนีประสิทธิผล} = 0.6667$$

ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6667 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 66.67

ตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ขนาด รูปเล่ม ตัวอักษร เหมาะสมสะดวกต่อการใช้	2.90	0.30	มาก
2. รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	2.81	0.40	มาก
3. ทักษะการฝึกสนุก ชวนติดตาม	2.77	0.42	มาก
4. เนื้อหาไม่ยาก ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย	2.87	0.34	มาก
5. ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น	3.00	0.00	มาก
6. ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและรักการอ่านมากขึ้น	2.97	0.18	มาก
7. นักเรียนได้รับประโยชน์จากหนังสือศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	2.84	0.37	มาก
8. นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม	3.00	0.00	มาก
9. ความรู้ที่ได้จากการอ่าน / ฝึก นำไปประยุกต์ใช้กับตนเอง	2.81	0.40	มาก
10. นักเรียนอ่าน / ฝึก แล้วจับใจความได้	2.94	0.25	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	2.89	0.26	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4 สามารถสรุปผลการประเมินความพึงพอใจนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า เฉลี่ยโดยรวมแล้ว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.89$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประเด็นให้ความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้นและประเด็นนักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 0.00, ลำดับที่ 1) รองลงมาประเด็นช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและรักการอ่านมากขึ้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.18, ลำดับที่ 2) และประเด็นนักเรียนอ่าน / ฝึก แล้วจับใจความได้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 0.25, ลำดับที่ 3) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.17/83.87 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ชุด เฉลี่ยร้อยละ 80.17 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.87 แสดงว่า ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมตามขั้นตอนและกระบวนการอย่างเป็นระบบ ยึดทฤษฎีและหลักการสร้าง โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบชุดกิจกรรม การจัดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ตลอดจนศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และข้อมูลจากผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญ เมื่อสร้างชุดกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนั้นก่อนนำไปใช้จริง อันได้แก่ ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความตรงของเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้มีการหาคุณภาพหนึ่งต่อหนึ่ง กลุ่มเล็ก และภาคสนาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบซึ่งขั้นตอนและกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับคำกล่าวของ สำเนียง พุทธา (2550) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรม คือ ชุดการเรียนหรือชุดการสอนที่ครูสร้างขึ้นประกอบด้วย สื่ออุปกรณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนใช้ศึกษาด้วยตนเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือ ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมประกอบด้วย คำชี้แจง จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ การวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผู้ใช้ชุดกิจกรรมได้บรรลุเป้าหมายของการเรียนที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ นพคุณ แดงบุญ (2552) สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการสอนที่ผู้สอนสร้างขึ้น ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ หลายชนิดประกอบเข้ากันเป็นชุด เพื่อเกิดความสะดวกต่อการใช้ในการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้พัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความ

คิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นรารัตน์ พจนวิชัย (2557) ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมประกอบอาหารเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดปิยะพัฒนาราม จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า 1.ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการประกอบอาหารมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.68/85.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญดา จาดเจือจันทร์ (2558) ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ไฮ-สโคป เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮ-สโคป มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.68/88.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์พบว่า ความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนา นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน อยากเรียน ตื่นเต้น มีความสนุกสนาน และมีความกระตือรือร้นในบทเรียนมากยิ่งขึ้นอีกทั้งจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นและแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การเลือกและเรียบเรียงเนื้อหา สารการศึกษาเอกสารหลักสูตร การศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย แล้วนำแผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่

ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญผู้มีประสบการณ์ เพื่อผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมซึ่งทำให้ได้แผนการจัดประสบการณ์ที่มีคุณภาพ เมื่อเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และรับประสบการณ์โดยตรง ได้เล่นอย่างอิสระและชุดกิจกรรมก็มีความน่าสนใจ มีกิจกรรมที่หลากหลายแตกต่างกัน เด็กมีความสนใจในสิ่งแปลกใหม่และสามารถสัมผัสได้ครบทุกมิติทั้งร่างกาย ความคิด ทำให้สามารถเข้าใจและรู้ตามสิ่งที่ครูผู้สอนได้บอก ทั้งนี้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เปิดโอกาสให้เด็กใช้ความคิด สังเกตสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสังเกต จำแนกเปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่วัตถุต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเลิซ อานันท์นะ (2555) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญในการทำให้เด็กมีความสุข จิตใจร่าเริง เบิกบาน รู้สึกว่าตนเองมีค่า ชีวิตมีความหมาย ก่อให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกในคุณค่าความงามของศิลปะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการสื่อความเข้าใจของเด็ก เด็กทุกคนสามารถแสดงออกทางศิลปะได้ตามระดับความสามารถของแต่ละคน เนื่องจากธรรมชาติของกิจกรรมศิลปะมีหลายรูปแบบ ตลอดจนสามารถเลือกระดับกิจกรรมตั้งแต่ระดับง่ายไปจนถึง ระดับยากเพื่อตอบสนองกับระดับความสามารถของเด็กที่มีความแตกต่างกันเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับแนวคิดของเบญญา แสงมะลิ (2555) ได้กล่าวว่า ศิลปะสร้างสรรค์เป็นสื่อการแสดงออกของเด็กในสิ่งที่เด็กทำเห็นรู้สึกและคิด กิจกรรมศิลปะให้โอกาสเด็กสำรวจ ทดลอง แสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเด็กสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวความสามารถในการจินตนาการ สังเกตและความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นมีมากขึ้น เพราะขณะที่เด็กทำงานกับวัสดุต่างๆ เด็กมีความรับผิดชอบในการเลือกและการกำหนดรูปร่างใช้การตัดสินใจ การควบคุมประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จจะสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและรู้คุณค่าของความเป็นมนุษย์และผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของเจริญตา จาดเจือจันทร์ (2558) ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮ-สโคป เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮ-สโคป มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แสนพรม (2560) รายงาน

การใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะ สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ไกรฤกษ์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะต่างรูปแบบโรงเรียนวัดดุสิตาราม ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดดุสิตารามได้รับการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดดุสิตาราม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพิมพ์ภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนวัดดุสิตาราม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพิมพ์ภาพสูงกว่าการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรภรณ์ ภักดี (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาศิลปะปฐมวัยต้นแบบด้านการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะจากการเล่านิทานพื้นบ้านของผู้สูงอายุสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อำเภอกุมภวาปี ที่ส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ทำชุดกิจกรรมศิลปะ จากการเล่านิทานพื้นบ้านของผู้สูงอายุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อำเภอกุมภวาปี มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6667 หรือร้อยละ 66.67 แสดงว่านักเรียนมีความรู้ ความก้าวหน้าและพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.67 เนื่องจากการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนมีความสนใจและความกระตือรือร้นในบทเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการเรียน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนรู้จักมองโลกในแง่ดี กระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะด้วยตนเอง โดยคิดเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น (อรุณี จิรมหาศาล, 2550) และผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของนิตยา แสนพรม

(2560) รายงานการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.7943 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 79.43

4. ความพึงพอใจนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม () เท่ากับ 2.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.26 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความพึงพอใจ พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แสนพรม (2560) รายงานการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 5 ชุด มีคุณภาพ และเหมาะสมที่จะนำไปพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา) ได้เป็นอย่างดี และยังส่งผลไปยังพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้ดีขึ้น โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และการจัดกิจกรรมครั้งนี้จากการประเมินผลพัฒนาการของนักเรียน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช

2546 ที่กำหนดไว้ มีคุณสมบัติครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการทุกประการและสอดคล้องกับงานการศึกษาทฤษฎีงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

นอกจากนี้ นักเรียนยังได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ร่าเริง มีความยิ้มแย้ม แจ่มใส มีความสุข กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และมีความพึงพอใจในความสามารถของกลุ่ม และของตนเอง เป็นการพัฒนาอารมณ์ จิตใจที่ดีด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นเป็นอย่างมากในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างสนุกสนาน
2. เด็กได้แสดงออกทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน อย่างอิสระผ่านการทำกิจกรรมในลักษณะของการเล่นเกมการศึกษา
3. ในการปฏิบัติกิจกรรม ครูต้องมีความระมัดระวัง คอยดูแล เอาใจใส่ และทำความเข้าใจ เช่น มีการบอกหรือสาธิตให้เด็กก่อนทุกครั้ง
4. เด็กจะเห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจ จากได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กและครูร่วมกันปฏิบัติและร่วมกันสรุปผลที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถด้านการคิด แก้ปัญหา เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาหรือเปรียบเทียบผลผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่ต่างๆ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เจริญตา จาดเจือจันทร์. (2558). การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮ-สโคปเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. *Journal of Rajanagarindra*, 12 (27), 109-115.
- ธีรภรณ์ ภักดี. (2555). การพัฒนาครูปฐมวัยต้นแบบด้านการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะจากการเล่านิทานพื้นบ้านของผู้สูงอายุสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 อำเภอกุมภวาปีที่ส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Journal of Education Naresuan University)*, 14 (2), 35-46.
- นพคุณ แดงบุญ., (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นรรัตน์ พจนวิชัย. (2557). การใช้ชุดกิจกรรมประกอบอาหาร เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1. ชุมพร : โรงเรียนวัดปิยะพัฒนาราม,
- นฤมล ไกรฤกษ์. (2555). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะต่างรูปแบบโรงเรียนวัดดุสิตาราม. (Doctoral dissertation, Dhonburi Rajabhat University. Office of Academic Resources And Information Technology).
- นิตยา แสนพรม.(2561). รายงานการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1. [ออนไลน์] . เข้าถึงจาก : <https://kruthainews.com/forums/topic/6434> เมื่อ 16 มกราคม 2562
- เบญจา แสงมะลิ. (2555). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เลิศ อานันทนนะ. (2535). ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2555). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก : <http://www.iadth.com> เมื่อ 15 กรกฎาคม, 2559.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2559). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://www.onesqa.or.th/th/index.php> เมื่อ 11 กรกฎาคม, 2559.
- สำเนียง พุทธา. (2550). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สารเคมีที่เป็นพิษในอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา.: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อรุณี จิรมหาศาล. (2550). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องเที่ยวเมืองสามชัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.